

Gulyás Balázs

Elnök, HUN-REN

Jakab Roland

CEO, HUN-REN

2024. szeptember 25.

HUN-REN
V. Stratégiai Workshop:
A jövő kulcs beavatkozási
területei

<https://hun-ren.hu>

2024. szeptember 25-26.
V. Stratégiai Workshop
IT + TT + Igazgatók + Fiatalkutatók

Átfogó vízió, stratégia, ütemterv

2024. június 25.
IV. Stratégiai Workshop
IT + Igazgatók + Fiatalkutatók

Értékelés
Szervezeti finomhangolás (Központ)
Projektszervezet – 8 WP
AI Nagykövetségi Program
...

2024. március 20-21.
III. Stratégiai Workshop
IT + TT + Igazgatók + Fiatalkutatók

2023. május 1.

2023. május 10. Első találkozó az
Igazgatókkal és a Fiatalkutatókkal

Új Irányító Testület
Új Tanácsadó Testület
ELKH → HUN-REN
Minden kutatóhely
meglátogatása
...

2023. szeptember 20-22.
I. Stratégiai Workshop
IT + TT + Igazgatók

Átfogó értékelési folyamat
kidolgozása
...

2023. december 13.
II. Stratégiai Workshop
IT + TT + Igazgatók

HUN-REN Központ:
Szolgáltatásorientált / CEO / Hírlevél /
Értékelés (tudományos, strukturális, benchmark, kitörési pontok)

Jövőképesség

Önértékelés

**Nemzetközi
értékelés**

Munkacsomagok

Európa és Magyarország nem lehet sikeres jól finanszírozott, nyitott, a társadalmi és gazdasági problémákra fókuszáló tudományos intézményrendszer nélkül

The future of European competitiveness (Draghi jelentés)

- Globális élvonalba tartozó kutatóintézetek létrehozása
- Kutatások finanszírozásának jelentős növelése
- Alapkutatási ERC megduplázása, intézményi ERC
- Világosabb kutatási fókuszok, kevesebb kutatási prioritás
- Technológiai előretörést hozó innovációk támogatása
- Eredmények hasznosításának javítása

Magyarország Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Stratégiája (2021–2030)

- Tudástermelés
- Tudásáramlás
- Tudásfelhasználás

HUN-REN
Magyar Kutatási Hálózat

Magyarország versenyképességi stratégiája 2024-2030

- KFI támogatása
- Értéklánc szemlélet, tudás hasznosítása
- Ipar és tudomány összekapcsolása

Neumann János Program

- Magyar kutatások nemzetközi pályára állítása
- Kiváló innovációs ötletek piacra segítése
- Kiszámítható kutatói életpálya
- Innovációs befektetések fókuszálása
- Innovációs tevékenységek a tudományos előmenetelben
- Tudományos és Innovációs Parkok létrehozása
- Magyar innovációk az egész Kárpát-medencében
- Kutatási eredmények hasznosítása

A nemzetközi szakértők által végzett értékelés megalapozott visszajelzést nyújt a kutatóhelyek teljesítményéről

Értékelés

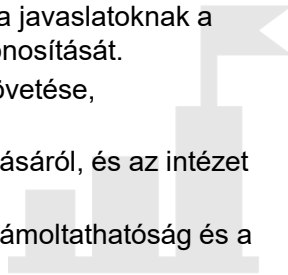
Nemzetköz
i értékelés

Az értékelés célja

Általános cél: kutatások minőségének és társadalmi relevanciájának bemutatása

Miért fontos az értékelés?

- **Kutatók:** a helyzetelemzés eredményeinek és a javaslatoknak a megismerése segíti a fejlődési lehetőségek azonosítását.
- **Vezetők:** tevékenységük hatásának nyomon követése, visszacsatolás.
- **Partnerek:** visszajelzés a kutatások előrehaladásáról, és az intézet által elért eredményekről.
- **Társadalom/adófizetők:** kiadásaikért való elszámoltathatóság és a kutatási rendszer támogatása.

Panelek összetétele

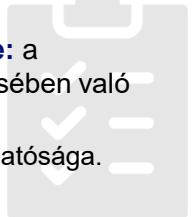
Az értékeléseket **6-13 főből álló panelek** végezték.

Az értékelők a szakterület **elismert nemzetközi szakértői** voltak.

Az értékelés szempontjai

- **Kutatások szervezettsége és integritása:** a kutatások tudományos szervezettsége és eredményei, kritikus tömeg megléte.
- **Relevancia, innováció és hatás:** a kutatások jelentősége és hatásai.
- **Stratégia:** jövőbeli stratégia értékelése, kutatási és társadalmi célok elérése.
- **Kapacitásépítés és vezetői képességek fejlesztése:** a kapacitásépítésben és a munkatársak karrierfejlesztésében való részvétel.
- **Irányítás és vezetés:** vezetés hatékonysága és átláthatósága.

Módszertan

Dokumentumok: kutatóhely **önértékelése**, elmúlt öt évre vonatkozó **statisztikai adatok**, **10 legnagyobb projekt** összefoglalója.

Személyes interjúk, megbeszélések.

Az elkészült jelentések kutatóhelyi véleményezése, felülvizsgálata.

Az értékelés javaslatai megfelelő alapot jelentenek arra, hogy a **kutatóhelyek potenciálját jobban ki lehessen használni.**

A tudományos eredmények széttartóak az intézetek között, de azonosíthatóak kiváló eredmények is

Nemzetközi értékelés

Tudományos teljesítmény

„A kutatóközpontot nemzeti és nemzetközi szinten is **elismer**t **kiválósági központként** tartják számon”

„A kutatóközpontban **jelentős számú** kiemelkedő kutatócsoport vezető és **kiváló tudós** tevékenykedik”

„A tudományos kérdések **közérthetővé** tételével fontos társadalmi igényt elégít ki”

„(...) **innovatív módszereiről** és **publikációs teljesítményéről** ismert.

„Rendkívül releváns **kutatási témák széles skálájával** és egy átfogó, ugyanakkor, nemzetközileg **kevésbé ismert adatbázissal** rendelkezik..”

„(...) **magas szintű alap- és alkalmazásorientált kutatásokat** folytat (...)”

„a **kutatási területek nagyon széttagoltak**, ami korlátozza potenciális hatásokat”

„(...) a kutatási tevékenységek **minősége és mennyisége nagymértékben különbözött** a csoportok között (...)”

„(...) Néhány kutatásból **hiányzik az eredetiség**, **nem látható a kutatás várható hatása** és a témák egy része nem világos”

Kevés kutatóhelynek van stratégiája, irányítási rendszereik nem hatékonyak, kutatási témáik portfóliója rendkívül tág

A legtöbb kutatóhely nem rendelkezik stratégiával

„Nincs **egységes** kutatási **jövőkép**”

„A Központnak és intézeteinek sűrűn **közös stratégiát** kell kidolgozniuk (...)”

Az intézmények irányítása számos pontos javításra szorul

„(...) az intézményen belüli **döntéshozatali mechanizmusok** jelenleg **nem egyértelműek**”

„A Kutatóközpont szintjén **külső nemzetközi tudományos tanácsadó testületet** kell létrehozni”

A kutatási portfóliók szétagoltak, túl sok téma fut

„Egymást átfedő és párhuzamosan **futó kutatási témák** miatt a portfóliót végig kell gondolni”

„Ez a **kutatási spektrum túl szélesnek** tűnik ahhoz, hogy következetesen magas színvonalú tudományos eredményeket lehessen elérni.”

Nemzetköz
i értékelés

A kutatóhelyek jelentős része utánpótlási problémákkal szembesül

„Az egyik **kihívás** az új PhD-hallgatók és külföldi munkatársak toborzása”

„A PhD-hallgatók körülbelül 350 eurós **alapfizetése** messze **nem versenyképes**, és nem elegendő a mindennapi megélhetés költségeinek fedezésére”

A központi szakmai és funkcionális szolgáltatások portfóliója rendkívül hiányos

„A **kommunikáció javításának** együtt kell járnia az **üzenetek minőségének és megbízhatóságának** javításával.”

„(...) szükség van a központosított/**megosztott létesítmények**, támogatási és **mentorprogramok**, a **pályázatírás támogatása** és/vagy a **posztdoktori és hallgatói képzéssel** kapcsolatos kezdeményezések fejlesztésére”

A teljesítménymenedzsment rendszer a legtöbb esetben nem működik megfelelően

„Jelenleg **nem differenciált** a kiemelkedő teljesítményű **csoporthoz tartozók elismerése és támogatása** a gyengébben teljesítő csoportokkal szemben.

“**éves értékelés** szükséges”

A kutatási infrastruktúrák tudatos menedzsmentjére és elérhetővé tételére van szükség

„A **kulcsinfrastruktúrák cseréjére** vonatkozó **stratégiai tervezés** és rangsorolás is **hiányzik** (...)”

„ (...) **stratégiát kidolgozni az eszközök egységes működtetésére** (...) **elérhetővé kell tenni** az eszközöket kedvezményesen a HUN-REN felhasználók és piaci árért a külső felhasználók számára”

Az együttműködések kutatóközponton belül, a kutatóhálózat tagjai között és külső szereplőkkel is jelentős mértékben fejlesztendők

Nemzetközi értékelés

Kutatóközponton belüli szinergiák nincsenek megfelelően kihasználva

„Kevés az együttműködés (...), sok téma átfedi egymást, vagy párhuzamosan fut.”

„(...) szerepének megerősítése érdekében **szorosabb együttműködésre** van szükség a három intézet között (...).”

Az együttműködések más HUN-REN kutatóhelyekkel gyengék

„(...) figyelemre méltó, hogy a **HUN-REN** hálózaton belüli együttműködések **korlátozottak**”

„(...) az együttműködés viszonylag **gyengének tűnik**, és a kölcsönös előnyök érdekében erősíteni lehetne”

Külső együttműködések fejlesztésére, proaktív hozzáállásra van szükség

„A **vezetés** többnyire reaktívan **reagál** a **külső partnerek** kéréseire, ahelyett, hogy proaktívan cselekedne”

„A **legtöbb projektet** az egyes kutatók **személyes kapcsolatainak** köszönhetően **kezdeményezték**”

Az értékelés során a szakmai panelek megfogalmaztak több, a hálózat egészére vonatkozó javaslatot

Hálózati szintű **vízió, küldetés**
és **stratégia** kialakítása

Kompetitív, stabil
finanszírozás megteremtése

Teljesítményalapú szemlélet,
KPI-ok és tudományterület-függő
minőségi kritériumok alkalmazása

PhD hallgatói **jövedelmek emelése**,
hazai és nemzetközi szinten
versenyképes bérek elérése

Nemzeti prioritásokra
alapozott kutatások erősítése

Nemzetköz
i értékelés

Vállalkozói és együttműködő
szemlélet erősítése,
tudomány és innováció összhangja
a jelentősebb hatások elérése érdekében

Kommunikáció, láthatóság,
illetve a tudományos szférán
kívüli **kapcsolatok** erősítése

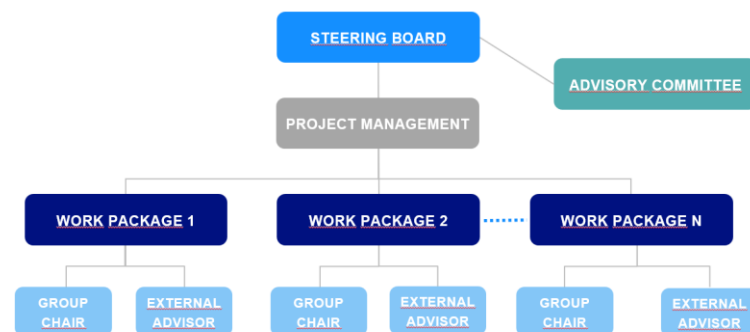
Adminisztratív és beszerzési
folyamatok
egyszerűsítése

A HUN-REN stratégiai projekt célja: nagyobb hatékonyság és magasabb színvonalú kutatás, innováció és hatás elérése mind a HUN-REN Központban, mind a hálózatban.

- Témák köré csoportosított munkacsomagok (Work Package-ek)
  - nemzetközi értékelés során azonosított témák
  - vezetőség által kérdésként tekintett témák
- Munkacsoportok saját munkatervvel, de közös szabályok mentén (a formátumok és az elvárt eredmények tekintetében)

Szervezeti felépítés

From „What” to „How”

Első mérföldkő

Május vége:

- Hatáskörök és munkamódszerek közös meghatározása és megértése, naptár készítése, háttéranyagok, külső tanácsadás stb.

Második mérföldkő

Június vége:

- Elemzés és problématerkép a munkacsoport hatóköréről.

Harmadik mérföldkő

Augusztus vége:

- Ajánlások és javaslatok a 2. mérföldkő során azonosított témák kezelésére és mérséklésére.

Végleges riport

Szeptember vége:

- A dokumentumok kiegészítése a 3. mérföldkő javaslatainak végrehajtására vonatkozó cselekvési tervvel.

Szállítandó dokumentum

A munkacsomag munkáján alapuló teljes dokumentumnak tartalmaznia kell:

- Elemzés és problématerkép (legfeljebb 5 oldal)
- Ajánlások és javaslatok (legfeljebb 5 oldal)
- Cselekvési terv (legfeljebb 5 oldal)

WP 1

Nemzetközi
tudományos
értékelés

- Teljesítményalapú, differenciált finanszírozási rendszer bevezetése
- A HUN-REN hálózat dinamizálása
- Hatékonyabb irányítási struktúra kialakítása

WP 2

Irányítás,
szervezetfejlesztés,
HR

- Tudományos előmeneteli rendszer kodifikálása
- Bértábla és versenyképes bérstruktúra, valamint a nem tudományos dolgozók bércorrekciója
- Fiatal kutatói program kidolgozása

Work
Packages

WP 3

IT & AI

- Homogén infrastruktúra, közös alapszolgáltatási portfólió, HUN-REN kutatástámogatás (Science Cloud, ARP)
- Pályázati folyamat támogatása (adatok, információk, sablonok), Pályázatmenedzsment – monitoring, elszámolások, beszámolók, erőforrásmenedzsment
- Adatvezérelt folyamatok, kutatásokra, kollégákra vonatkozó adatok hozzáférhetőségének biztosítása, információcsere, esetleges közösségi platform

ÁTFOGÓ PROGRAM AZ AI HASZNÁLATÁNAK FEJLESZTÉSÉRE A KUTATÁSI HÁLÓZATBAN – AI 4 SCIENCE PROGRAM

A PROGRAM CÉLJAI

- AI eszközök használatának integrálása a kutatásokba
- AI által újonnan nyitott kutatási lehetőségek kiaknázása
- Kutatások hatékonyságának növelése az AI eszközeivel
- HUN-REN kutatók AI képességeinek fejlesztése

KUTATÓK AI TÁMOGATÁSA

- Inspiráció az AI alkalmazási lehetőségeihez
- Oktatás a képességek kibontakoztatására
- Konzultáció a közös gondolkodáshoz
- Technológiai támogatás a kutatási munka hatékonyabbá tételére

SZOLGÁLTATÁSI TÉRKÉP

- Intézményi AI Nagyköveti hálózat
- Központi AI támogatások
  - AI oktatás és inspiráció (alapozó és specialista képzések)
  - Személyes AI támogatás (AI szakértői csapatok és AI partnerkereső)
  - Elérhető AI technológiák (saját AI keretrendszer, számítási infrastruktúra)

WP 4

Finanszírozás,
adminisztráció
és beszerzés

- Béremelés a teljes kutatóhálózat számára
- Digitalizáció és elektronikus dokumentumkezelés
- A közbeszerzési eljárás egyszerűsítése, jogszabályi változások

WP 5

Innováció és
technológia-
transzfer

- Az innováció és a vállalkozói gondolkodásmód ösztönzése
- Az innovációk támogatásának fokozása a koncepciótól a piacra lépésig
- A kutatóintézetek láthatóságának növelése a hálózaton belül és az ipar számára

WP 6

Kommunikáció

- A HUN-REN márka láthatóságának növelése
- A kommunikáció és a koordináció szabályozásának javítása a hálózaton belül
- A kommunikációs készségek fejlesztése a hálózaton belül

WP 7

Szakpolitikai
tanácsadás

- Saját tudomány-politika interfész platform (SPIP) kifejlesztése
- A magyar részvétel erősítése a nemzetközi szakpolitikai tanácsadásban
- A döntéshozók figyelmének felhívása arra, hogy vezető szerepet kellene vállalniuk a HUN-REN kutatási irányainak alakításában

WP 8

Kutatói
utánpótlás

- A 14-18 éves diákok kutatási tevékenységekben és tudományos konferenciákon való részvételének ösztönzése, amelyet a diákok egyetemi felvételi pontszámában, a tanári minősítési rendszerben, valamint a HUN-REN kutatóinak teljesítményértékelésében is elismernek
- Átlátható toborzás: a központ által a kutatóközpontokkal és intézetekkel együttműködve meghatározott kiválasztási elvek és szakmai kritériumok
- Karrier modellek kialakítása kutatók és nem kutatók számára kapcsolódó teljesítményértékelési rendszerrel

A hálózati és kutatóhelyi szinten feltárt strukturális problémák miatt alapvető változtatásra van szükség

Rendkívül tagolt **intézményszerkezet**

Bázisalapú finanszírozás

A **költségvetési gazdálkodás** rugalmatlan szabályrendszere

Ingyatlanvagyon feletti rendelkezés korlátjai

Alacsony **bérszínvonal**

Finanszírozás **alacsony** szintje

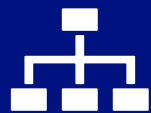

A Központ jelenleg **koordinál, de nem irányít, nem tud megfelelően támogatni**

A szervezet szétagolt, az egyes kutatóhelyek irányításának problémái számos területen láthatók

7 önálló kutatóintézet

11 kutatóközponton belül további **44** intézet

8

darab 25 kutató alatti intézet

Szellemi tulajdon
hasznosításából

3

kutatóhelynek van
bevétele

30 éves kor alatti kutatók aránya 5% alatt

10 intézet esetében

ERC Starting Grant – a kutatási
hálózat megalakulása (2019) óta nem
volt HUN-REN kutató a nyertesek között

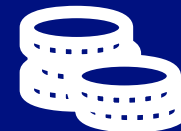
A kutatók aránya

59%

Vállalkozási bevétel aránya hálózati
szinten

3,3%

Intézetek száma, ahol egy kutató legfeljebb
kétévente ír egy nemzetközi publikációt:

14

A kutatóhálózat jövőképeinek és stratégiájának alappillérei

➤ Érdemi **forrásbővítés (1,5-2x)**

➤ Saját tulajdonú **infrastruktúra**

➤ **Hosszú távú, kiszámítható, értékkövető finanszírozási rendszer**

➤ Megfelelő **jogi keretek** a hatékony és rugalmas működésre

➤ Hazai és nemzetközi szinten **versenyképes bérek**, valódi életpálya

➤ **Szinergikus** struktúra és működés

➤ A tudomány kérdéseiben a **tudomány szereplői döntsenek**

➤ A hálózat **egyben tartása**

➤ **Teljesítményelv** érvényesítése minden szinten

➤ Hazai és nemzetközi **elismertség javítása, nemzetközi forrásszerzés** lehetőségeinek **bővítése**

Köszönjük a figyelmet!

HUN-REN
Magyar Kutatási Hálózat

<https://hun-ren.hu>